

Toimintakäsikirja

Tämä on Puolustusvoimien ulkopuolisille tarkoitettu lyhennelmä Maanpuolustuskorkeakoulun toimintakäsikirjasta. Se toimii asiahakemistona ja yleisesityksenä Maanpuolustuskorkeakoulun toiminnasta ja se on laadittu ulkopuolisten tiedontarpeita ajatellen. Toimintakäsikirjassa ohjataan tiedon tarvitsija hakemaan yksityiskohtaisempaa tietoa joko Maanpuolustuskorkeakoulun www-sivuilta, julkaistuista, kirjaamosta tai muilta henkilöiltä.

Maanpuolustuskorkeakoulun henkilöstölle tarkoitettu toimintakäsikirja, joka on samalla Maanpuolustuskorkeakoulun laatukäsikirja, löytyy intrasta (Torni).

Puuttuuko toimintakäsikirjasta jokin oleellinen tieto tai et löydä etsimääsi tietoa? Lähetä viesti osoitteeseen maanpuolustuskorkeakoulu(at)mil.fi.

Sisällysluettelo

A JOHTAMINEN, ORGANISAATIO JA PÄÄTÖKSENTEKO	2
1.1 STRATEGISET LÄHTÖKOHDAT	2
1.1.2 Maanpuolustuskorkeakoulun asema ja lakisääteiset päätehtävät	2
1.1.3 Toimintaympäristö	2
1.1.3.1 Maanpuolustuskorkeakoulun asemoituminen korkeakoulukenttään	2
1.1.3.2 Maanpuolustuskorkeakoulun asema Puolustusvoimissa	2
1.1.3.3 Maanpuolustuskorkeakoulun tehtävä poikkeusoloissa	3
1.1.3.4 Kansainvälinen tutkimusyhteistyö	3
1.1.4 Kokonaismaanpuolustus	3
1.1.5 Fyysinen toimintaympäristö	3
1.2 ORGANISAATIO	4
1.2.1 Johtamisen periaatteet	4
1.2.2 Korkeakoulun organisaatorakenne	4
1.3 TOIMINTAA OHJAAVAT SÄÄDÖKSET JA MÄÄRÄYKSET	5
1.4 JOHTAMINEN	6
1.4.1 Prosessit	6
1.4.2 Johtoryhmätyöskentely	6
1.4.3 Tutkimuksen ja opetuksen neuvostot	6
1.4.3.1 Opetusneuvosto	6
1.4.3.2 Tutkimusneuvosto	7
1.4.4 Muut monijäseniset hallintoelimet	7
B OPETUS	7
2.1. Opetuksen johtaminen ja kehittäminen	8
2.2 Opiskelijan rooli ja asema	9
2.3 Tutkintotasoltaista tietoa opiskelijoista	9
2.4. Opiskelijan vaikutusmahdollisuudet	11
C TUTKIMUS	11
3.1. Tutkimuksen johtaminen ja kehittäminen	11
3.2 Tutkimuksen resurssit	12
D YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAMINEN	12
4.1. Yhteiskunnallisen vaikuttamisen johtaminen ja kehittäminen	13
4.2 Seminaaritoiminta	13
4.3. Asiantuntijoiden asettaminen tiedotusvälineiden käyttöön	13

4.4 Akateemiset asiantuntijatehtävät.....	13
4.5 Julkaisutoiminta	14
4.6 Yhteiskunnallisen vaikuttamisen resurssit	14
E TUKIPALVELUT	14

A JOHTAMINEN, ORGANISAATIO JA PÄÄTÖKSENTEKO

1.1 STRATEGISET LÄHTÖKOHDAT

Maanpuolustuskorkeakoulun strategia on tärkein toimintaa ohjaava asiakirja. Se asettaa toiminnalle tärkeimmät tavoitteet ja linjaa toimintaa.

Maanpuolustuskorkeakoulun [strategia](#) 2020 (HL38) on julkaistu 16.6.2015.

1.1.2 Maanpuolustuskorkeakoulun asema ja lakisääteiset päätehtävät

Maanpuolustuskorkeakoulu on puolustusvoimiin kuuluva sotatieteellinen korkeakoulu, joka on puolustusvoimain komentajan alainen. Korkeakoulututkintojen järjestelmästä annetun asetuksen (464/1998) 2 §:n 2 momentissa puolustusministeriön hallinnonalaan kuuluva MPKK luetaan yliopistoihin. Muista yliopistoista poiketen Maanpuolustuskorkeakoulun toimintaa säätelee [Laki Maanpuolustuskorkeakoulusta](#).

Maanpuolustuskorkeakoulun tehtävänä on edistää sotatieteellistä tutkimusta ja antaa tutkimukseen ja alan parhaisiin käytäntöihin perustuvaa sotatieteellistä opetusta sekä kasvattaa opiskelijoita palvelemaan isänmaata ja ihmiskuntaa. Tehtäviään hoitaessaan korkeakoulu toimii vuorovaikutuksessa muun yhteiskunnan kanssa sekä edistää tutkimuksen ja opetuksen yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

Maanpuolustuskorkeakoulussa on tutkimuksen ja opetuksen vapaus. Maanpuolustuskorkeakoulun henkilöstön on kuitenkin noudatettava koulutuksen ja opetuksen järjestämisestä annettuja säännöksiä ja määräyksiä.

1.1.3 Toimintaympäristö

1.1.3.1 Maanpuolustuskorkeakoulun asemoituminen korkeakoulukenttään

Maanpuolustuskorkeakoulu luetaan yliopistoihin. Sen tehtävänä on vastata eri tieteenalojen tutkimuksen ja opetuksen haasteisiin sotatieteiden näkökulmasta. Puolustusvoimien päätehtävät ohjaavat myös Maanpuolustuskorkeakoulun toiminnan suuntaamista ja resurssien käyttöä.

1.1.3.2 Maanpuolustuskorkeakoulun asema Puolustusvoimissa

Maanpuolustuskorkeakoulu on puolustusvoimain komentajan alainen sotatieteellinen korkeakoulu.

Pääesikunta ohjaa puolustusvoimain komentajan apuna Maanpuolustuskorkeakoulun toimintaa. Tärkein ohjauksen muoto on vuositason toteutuva tulohajaus, jossa painottuvia tekijöitä ovat tutkintoihin ja muuhun opetukseen liittyvät osaamisvaatimukset, kurssien tavoitevahvuudet, tutkimus- ja kehittämistehtävät sekä toiminnan rahoitus.

Maanpuolustuskorkeakoulun suhde maa-, meri- ja ilmavoimiin sekä [Rajavartiolaitokseen](#) on luonteeltaan yhteistoimintasuhde, jossa korostuu osaavan henkilöstö tuottaminen puolustushaarojen ja Rajavartiolaitoksen tarpeisiin. Maanpuolustuskorkeakoulu johtaa puolustushaara- ja aselajikouluissa sekä [Raja- ja merivartiokoulussa](#) annettavaa tutkinto-opetusta.

Maanpuolustuskorkeakoulun tehtäviin kuuluu seuraavat toimialajohtajuudet puolustusvoimissa:

- valtakunnallinen sotamuseotoiminta mukaan lukien valtakunnallisen statuksen omaavat puolustushaara- ja aselajimuseot sekä joukko-osastojen perinnehuoneet
- Puolustusvoimien kirjastotoiminnan kokonaiskoordinointi
- Puolustusvoimien kielipalveluiden tuottaminen

Maanpuolustuskorkeakoulun organisaatio on luonteeltaan asiantuntijaorganisaatio, joka tukeutuu Puolustusvoimien yhteisiin palveluntuotanto-organisaatioihin. Varuskunnallisesti Maanpuolustuskorkeakoulun pääosat kuuluvat Kaartin jääkärirykmentin komentajan johtamaan Helsingin varuskuntaan. Varuskunta tuottaa Maanpuolustuskorkeakoululle mm. ulkoiseen turvallisuuteen liittyviä palveluja.

1.1.3.3 Maanpuolustuskorkeakoulun tehtävä poikkeusoloissa

Osana puolustusvoimia Maanpuolustuskorkeakoululle on määrätty poikkeusolojen ajan tehtävät. Puolustusvalmiuden kohottamiseen liittyen tutkinto-opetus ja osa tutkimustoiminnasta keskeytetään ja muu toiminta sovitetaan vallitseviin olosuhteisiin.

Korkeakoulun henkilöstöllä on sodanajan sijoitus ja tehtävä.

1.1.3.4 Kansainvälinen tutkimusyhteistyö

Maanpuolustuskorkeakoulu tekee kansainvälistä [tutkimusyhteistyötä](#) sekä eurooppalaisten että Euroopan ulkopuolella sijaitsevien sotakorkeakoulujen, puolustusakatemioiden ja tutkimusinstituuttien kanssa.

1.1.4 Kokonaismaanpuolustus

Maanpuolustuskorkeakoulu on aktiivinen toimija yhteiskunnan elintärkeiden toimien turvaamiseen liittyvässä tutkimus- ja kehittämistyössä. [Yhteiskunnan turvallisuusstrategia](#) liittyy paitsi maan sotilaalliseen puolustamiseen, niin suoranaisesti myös puolustusvoimien toiseen päätehtävään; muiden viranomaisten tukemiseen.

Korostuneimmin kokonaismaanpuolustuksen laaja kenttä ja yhteiskunnan turvallisuusstrategia ovat esillä yleisesikuntaupseerin tutkinnon opetuksessa sekä [Valtakunnallisten maanpuolustuskurssien](#) toimeenpanossa. Puolustushallinnon alainen [Maanpuolustuksen tieteellinen neuvottelukunta](#) (MATINE) tukee kokonaismaanpuolustuksen ja turvallisuusalan tutkimusta rahoittamalla suomalaista alan tutkimusta. MATINE:n johtokunnassa ja työryhmissä Maanpuolustuskorkeakoululla on vahva edustus.

1.1.5 Fyysinen toimintaympäristö

Maanpuolustuskorkeakoulun kampusalue sijaitsee Helsingin Santahaminan sotilasalueella. Kampusalueen lisäksi Maanpuolustuskorkeakouluun kuuluvalla [Sotamuseolla](#) ja [Maanpuolustuskursseilla](#) on tiloja Kruununhaassa ja Suomenlinnassa sekä museon

varastointipaikkakunnilla. Yksittäisiä Kielikeskuksen virkamiehiä työskentelee lisäksi muilla paikkakunnilla puolustusvoimien hallintoyksiköiden yhteydessä.

Maanpuolustuskorkeakoulu ei omista kiinteistöjään. Pääosaa MPKK:n tiloista isännöi [Puolustushallinnon rakennuslaitos](#). Enin osa tiloista on [Senaattikiinteistöt Oy:n](#) omistamia, mutta verrattuna useimpiin muihin puolustusvoimien yksiköihin MPKK:lla on poikkeuksellisen paljon kiinteistökantaa myös [Kruunuasunnot Oy:ltä](#).

1.2 ORGANISAATIO

1.2.1 Johtamisen periaatteet

Korkeakoulun organisaatio ja johtaminen on puolustusvoimien johtamis- ja hallintokulttuurin mukaista. Organisaatio on sotilaallisesti johdettu linja-esikuntaorganisaatio, jolla on tutkimuksen ja tutkinto-opetuksen osalta voimakas matriisiorganisaation luonne.

Korkeakoulun kuuluminen puolustusvoimien johtamis- ja hallintojärjestelmään merkitsee eräitä olennaisia eroja muihin suomalaisiin yliopistoihin verrattuna.

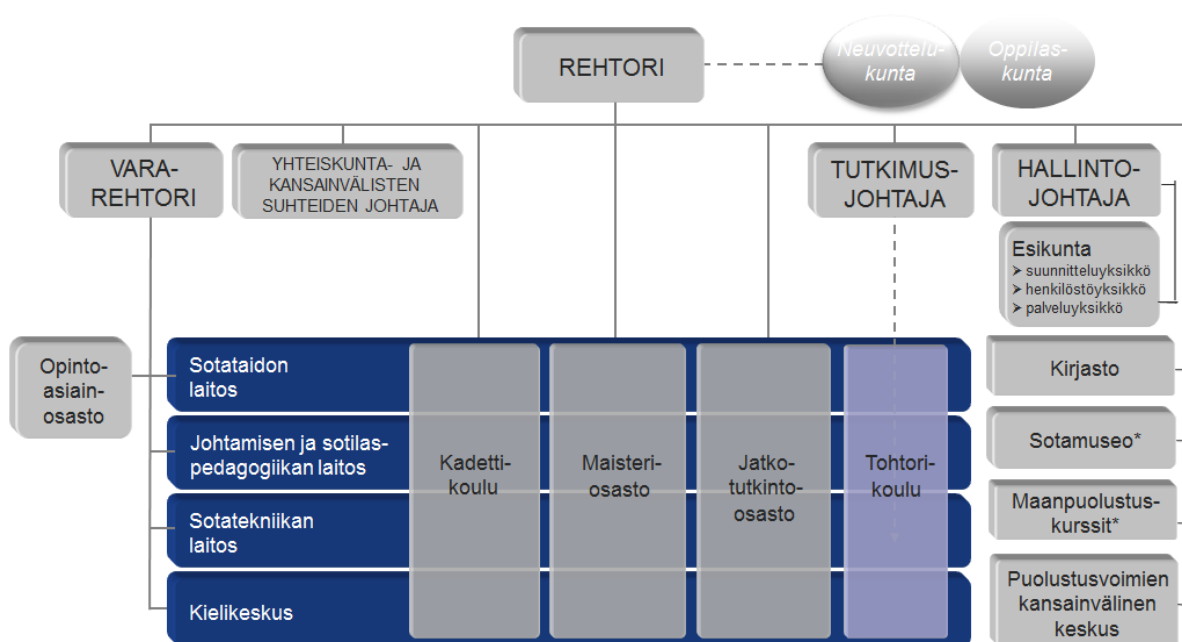
Näistä keskeisimpiä ovat:

- korkeakoululla ei ole lakinsäädäntöön perustuvaa itsehallinnollista asemaa, vaan se on osa puolustusvoimia
- pääosa korkeakoulun vakituisista työntekijöistä palvelee pysyvissä viroissa, joiden täyttöä säätelee virkamieslaki ja sitä täydentävät normiasiakirjat
- sotilashenkilöstön virkakierrosta johtuva huomattava henkilöstövaihtuvuus
- MPKK:lla ei ole laajaa toimivaltaa käyttävää hallitusta, vaan tämä toimivalta kuuluu korkeakoulun johdon lisäksi lähinnä puolustusvoimain komentajalle ja korkeakoulun toimintaa ohjaavalle Pääesikunnalle
- MPKK:lla ei ole erityistä itsenäistä taloudellista toimivaltaa, vaan se on puolustusvoimien hallinto- ja tulosityksikkö
- korkeakoulun upseeripiskelijöitä koskee tutkintotasosta riippuen joko kokonaan tai soveltaen valtion viranomaisille yleensä ja puolustusvoimien viranhaltijoille erityisesti säädetyt oikeudet ja velvoitteet
- poikkeusolojen toimintaan liittyvät velvoitteet ohjaavat myös normaaliolojen organisointia ja hallinnon yksityiskohtien järjestämistä.

Maanpuolustuskorkeakoulun johtaminen on sotilaallisten periaatteiden mukaisesti esimieskeskeistä. Sitä täydentää monijäsenisten hallintoelinten toiminta. Rehtorin päätöksenteon tuen kannalta keskeisimmät monijäseniset hallintoelimet ovat Maanpuolustuskorkeakoulun neuvottelukunta ja johtoryhmä.

1.2.2 Korkeakoulun organisaatorakenne

Maanpuolustuskorkeakoulun organisaatio on luoteeltaan pääosin matriisiorganisaatio, jossa oheisessa kaaviokuvassa värein merkityt tutkinto-osastot ja tohtorikoulutusohjelma vastaavat tutkinnoista. Opetus- ja tutkimusresurssit on sijoitettu [ainelaitoksiin](#), jotka tuottavat tutkinto-osastojen tilaaman opetuksen.

1.3 TOIMINTAA OHJAAVAT SÄÄDÖKSET JA MÄÄRÄYKSET

- [Laki Maanpuolustuskorkeakoulusta](#) (1121/2008)
- [Valtioneuvoston asetus Maanpuolustuskorkeakoulusta](#) (1124/2008)
- [Puolustusministeriön asetus Maanpuolustuskorkeakoulusta annetussa laissa tarkoitetuista etuuksista](#) (1125/2008)
- [Puolustusministeriön asetus sitoumusajoista ja sitoumuskorvauksista](#) (1126/2008)
- [Laki puolustusvoimista](#) (551/2007)
- [VNA puolustusvoimista](#) (1319/2007)
- [Rikoslaki 45 luku](#) (559/2000)
- [Sotilaskurinpitolaki](#) (331/1983)
- [Sotilaskurinpitoasetus](#) (969/1983)
- Asetus korkeakoulututkintojen järjestelmästä (464/1998)
- [Laki ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen tuottamasta virkakelpoisuudesta](#) (531/1986)
- [Laki julkisyhteisöjen henkilökunnalta vaadittavasta kielitaidosta](#) (424/2003)
- Valtioneuvoston asetus upseereilta vaadittavasta kielitaidosta (9/2004)
- [Opintotukilaki](#) (65/1984)
- [Laki sotilaallisesta kriisinhallinnasta](#) (211/2006)
- Puolustusministeriön asetus sotilaallisen kriisinhallintahenkilöstön pätevyysvaatimuksista ja palvelussuhteen ehdoista (254/2006)

Lisäksi Maanpuolustuskorkeakouluakin koskee yleishallinto-oikeutta ja hallintotoimintaa sekä virkamiehen oikeusasemaa sääntelevä muu lainsäädäntö, kuten esimerkiksi Suomen Perustuslaki (731/1999), hallintolaki (434/2003), ns. julkisuuslaki (621/1999) sekä asetus viranomaisten toiminnan julkisuudesta ja hyvästä tiedonhallinnasta (1030/1999) ja VNA tietoturvallisuudesta valtionhallinnossa (681/2010), laki kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista (588/2004), henkilötietolaki (523/1999), valtion virkamieslaki (750/1994) ja -asetus (971/1994), nimikirjalaki

(1010/1989), kielilaki (423/2003), arkistolaki (831/1994) sekä työturvallisuuslaki (738/2002) ja Laki työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta (44/2006) ynnä luonnollisesti kulloinkin voimassaoleva VES eli Valtion virka- ja työehdot.

Edellä mainittua lainsäädäntöä on muutettu, mutta muutokset löytyvät sähköisestä [Finlex-tietokannasta](#) kyseisen säädöksen alkuperäisellä säädöskokoelmanumerolla.

1.4 JOHTAMINEN

1.4.1 Prosessit

Prosessityöskentelyssä pää- ja tukiprosessien johtajat suunnittelevat, johtavat ja toimeenpanevat Maanpuolustuskorkeakoulun toimintaa ja kehittämistä kokonaisuutena, joka koostuu Maanpuolustuskorkeakoulun prosesseista. Ydinprosessit ja niiden omistajat ovat:

- opetus, vararehtori
- tutkimus, tutkimusjohtaja
- yhteiskunnallinen vaikuttaminen, yhteiskunta- ja kansainvälisten suhteiden johtaja

Prosessityöskentelyllä tarkoitetaan yksiköiden yhteistä valmistelutyötä prosessinomistajan johdolla, jonka tuloksena syntyy suunnitelmia, käskyjä tai muita Maanpuolustuskorkeakoulun lopputuotteita. Yksiköiden yhteinen työskentely perustuu korkeakoulun työjärjestyksessä HK667 määrättyihin vastuisiin ja tuotevelvoitteisiin.

1.4.2 Johtoryhmätyöskentely

Maanpuolustuskorkeakoulun johtoryhmä on korkeakoulun rehtorin ja muun johdon päätöksentekoa tukeva monijäseninen hallintoelin.

Johtoryhmä keskittyy Maanpuolustuskorkeakoulun strategiseen johtamiseen rehtorin tukena. Johtoryhmässä asioita rehtorin päätettäväksi esittelevät prosessinomistajat. Prosessinomistajat voivat kutsua johtoryhmään asiantuntijoita.

Johtoryhmän pysyvään kokoonpanoon kuuluu Maanpuolustuskorkeakoulun johdon lisäksi suunnittelupäällikkö, henkilöstöpäällikkö, palvelupäällikkö, koulutuspäällikkö sekä Kadettikoulun, Maisteriosaston ja Jatkotutkinto-osaston johtajat.

Pysyvän kokoonpanon lisäksi johtoryhmän kokouksiin kutsutaan asiantuntijoita ja opiskelijajäsenet sen mukaisesti, mitä asiaa kulloinkin käsiteltävät aiheet koskevat. Ratkaisun kulloiseenkin kokoukseen kutsuttavista asiantuntijoista ja opiskelijajäsenistä tekee hallintojohtaja.

Johtoryhmän opiskelijajäsenet (kadettiopiskelija ja jatkotutkinto-opiskelija) nimeää Maanpuolustuskorkeakoulun oppilaskunta.

1.4.3 Tutkimuksen ja opetuksen neuvostot

1.4.3.1 Opetusneuvosto

Opetusneuvosto (OPNE) on rehtorin ja vararehtorin neuvoa-antava elin, joka valmistelee tärkeimmät opetukseen ja sen kehittämiseen liittyvät rehtorin tai vararehtorin päätökset sekä tukee korkeakoulun

johtovastuulla olevien puolustushaara-, aselaji- ja toimialakoulujen opetuksen kehittämistä. Opetusneuvostoon kuuluu vararehtori, tutkinto-osastojen johtajat, koulutuspäällikkö, ainelaitosten johtajat, kaksi vararehtorin nimeämää pääoppiaineiden professoria sekä oppilaskunnan asettamat kurssi- ja tutkintokohtaiset kolme opiskelijajäsentä. OPNE:n sihteerinä toimii koulutuksen kehittämispäällikkö.

1.4.3.2 Tutkimusneuvosto

Maanpuolustuskorkeakoulun tutkimusneuvosto on rehtorin ja tutkimusjohtajan neuvoa-antava ja päätöksentekoa tukeva monijäseninen hallintoelin. Tutkimusneuvostolle kuuluu myös eräitä käsittelytehtäviä Maanpuolustuskorkeakoulun johtosäännön 77 §:n tarkoittamana ehdollepanotoimielimenä professorin viran ja sotilasprofessorin viran täytössä.

Tutkimusneuvosto käsittelee kokouksessaan professorin ja sotilasprofessorin virantäyttöjä, dosenttien kelpoisuusarviointeja, sotatieteiden tohtoriopiskelijoiden hakemuksia ja väitöskirjojen tarkastuksia, muita akateemisia traditioita, tutkijaupseereiden valintaa, opinnäytteisiin liittyviä arvosteluja ja oikaisupyyntöjä, tutkimustoiminnan ja -strategian suunnittelua, seuranta ja kehittämistä, tieteellistä julkaisu- ja tutkimustoimintaa sekä tutkimuseettisiä kysymyksiä. Tutkimusjohtaja esittelee tutkimusneuvoston esitykset rehtorille päätettäväksi. Lisäksi tutkimusneuvosto kehittää näihin asioihin liittyviä prosesseja.

Tutkimusneuvostoon kuuluvat jäseninä tutkimusjohtaja, virkaan nimitetyt professorit, professorin määräaikaissä virkasuhteessa olevat, Maanpuolustuskorkeakoululla virassa olevat professorin arvonimen omaavat, ainelaitosten johtajat, ainelaitosten tutkimusryhmien johtajat sekä henkilöstön ja opiskelijoiden edustaja. Tutkimusneuvoston puhevaltaisena jäsenenä toimii Maanpuolustuskorkeakoulun sotilaslakimies. Tutkimusjohtaja toimii tutkimusneuvoston puheenjohtajana. Varapuheenjohtajana toimii vanhin paikalla oleva professori. Tutkimusjohtajan avustaja toimii tutkimusneuvoston sihteerinä. Tutkimusneuvoston jäsenillä ei ole sijaisia, lukuun ottamatta ainelaitosten johtajia.

1.4.4 Muut monijäseniset hallintoelimet

Maanpuolustuskorkeakoulun neuvottelukunta on rehtorin ja muun korkeakoulun johdon neuvoa-antava elin kokonaiskehittämisen kannalta keskeisissä ja laaja-alaisissa kysymyksissä. Se tukee ja edistää Maanpuolustuskorkeakoulun tutkimusta, opetusta ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

Neuvottelukuntaan kuuluu puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen edustajia sekä korkeakoulun toimialaan liittyviä asiantuntijoita muiden yliopistojen, tiedeyhteisöjen, ministeriöiden ja sidosryhmien piiristä sekä jatkotutkinto-opiskelijoita edustava opiskelijajäsen. Neuvottelukunnan sihteeristön muodostaa korkeakoulun johto ja suunnittelupäällikkö.

Muita Maanpuolustuskorkeakoulun monijäsenisiä hallintoelimiä ovat esimerkiksi opetusneuvosto ja tutkinto-osastojen ja täydennyskoulutuksen opettajaneuvostot.

B OPETUS

Opetustarjontamme löydät [täältä](#).

2.1. Opetuksen johtaminen ja kehittäminen

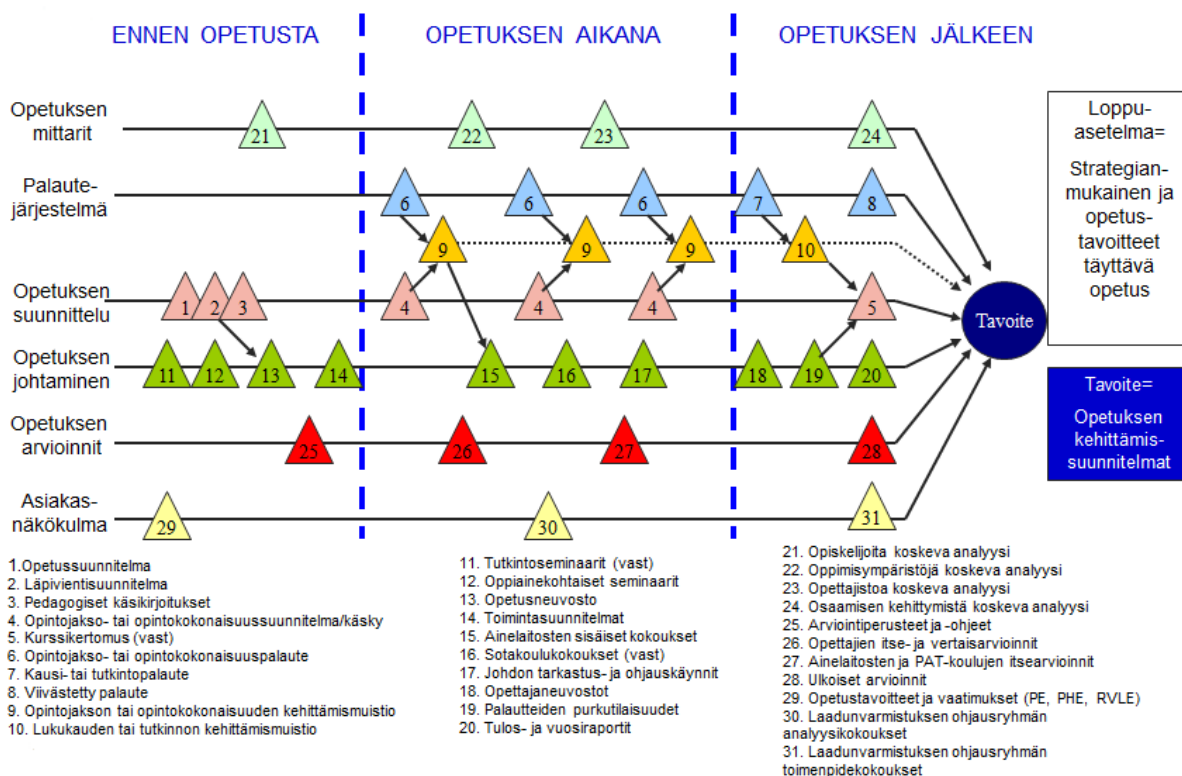
Vararehtori vastaa koko upseerikoulutuksen yhteensovittamisesta ja kehittämisestä tutkinto-osastojen välillä sekä upseerikoulutuksen opintojen ja osaamisvaatimusten yhteensovittamisesta tutkintotasoin. Vararehtori vastaa myös opetuksen yliopistollisista vaatimuksista sekä upseerikoulutuksen laadunvarmistuksesta, jota hän myös johtaa.

Tutkintoja johtavat tutkinto-osastot, jotka vastaavat myös upseerikasvatuksesta.

Opetuksen ja sitä tukevan tutkimuksen tuottavat ainelaitokset. Osa opetuksesta järjestetään puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa ympäri Suomea.

Opetuksen kehittäminen

Opetuksen kehittäminen on kokonaisuus, joka muodostuu opetuksen tilannekuvasta sekä opetuksen johtamisen ja suunnittelun toimenpiteistä. Opetuksen kehittämisen kokonaisuuteen kuuluvat toimenpiteet on esitetty alla olevassa kuvassa.

Opetuksen laadunvarmistus

Opetuksen kehittäminen ja laadunvarmistus muodostavat toisiaan tukevan kokonaisuuden. Opetuksen laadunvarmistus antaa syötteitä opetuksen kehittämiselle, jonka tuloksia taas seurataan laadunvarmistusjärjestelmän avulla.

Opetuksen laadunvarmistus on osa koko korkeakoulun laadunvarmistusjärjestelmää. Opetuksen laadunvarmistus sisältää erilaisia elementtejä, kuten opetuksesta annettava palaute, opetuksen, osaamisen ja oppimisen arviointi, opetuksen laadun arviointityö ja opetusta koskeva dokumentointi sekä kehittämistoimenpiteet.

Keskeisiä toimijoita opetuksen laadunvarmistuksessa ovat korkeakoulun sisäinen opetuksen kehittämisryhmä (OPKEHRY) ja puolustushaarojen ja Pääesikunnan edustuksen sisältävä laadunvarmistuksen ohjausryhmä (LAVOR). Kiinteä osa laadunvarmistusta ovat myös laitoksen opettajat ja jokainen yksittäinen opiskelija.

Opetuksen laadun arviointi

Opetuksen laatua arvioidaan tutkintoon johtavassa opetuksessa ainelaitoksilla ja tutkinto-osastoilla sekä Puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluilla noin kolmen vuoden välein. Opetuksen laatua arvioidaan erillisen Maanpuolustuskorkeakoulun tarkoitusta varten laaditulla kriteeristöllä.

Opintoasianosasto (OAO) johtaa opetuksen laadun arviointien toteutusta. Arvioinryhmissä on jäseniä OPKEHRY:stä, korkeakoulun muusta henkilöstöstä, sotilasopetuslaitokista sekä puolustushaarojen esikunnista tai muista ohjaavista tahoista.

Opetuksen laadun arvioinnit syventävät palautejärjestelmän tuottamaa tietoa opetuksesta, sen vahvuuksista ja kehittämistarpeista. Arviointiraportit ovat julkisia ja ne ovat saatavissa korkeakoulun kirjaamosta.

Opetuksen palautejärjestelmä

Opetuksen palautejärjestelmä koostuu opintojaksopalautteesta, kausipalautteesta, tutkintopalautteesta ja työelämäpalautteesta. Opintojaksopalautetta antavat sekä opiskelija että opettaja. Kausi- ja tutkintopalautetta antavat vain opiskelijat. Työelämäpalautetta antavat valmistuneet ja heidän esimiehensä.

Palautteiden keräämisen ohjeistamisesta ja historiatiedon tallentamisesta vastaa Opintoasianosasto.

2.2 Opiskelijan rooli ja asema

Maanpuolustuskorkeakoulun sisäinen järjestys on sotilaallinen. Sotilaallinen järjestys tarkoittaa selviä johtosuhteita ja toimintatapoja, avoimuutta, aloitteellisuutta, sotilaskuria sekä palvelusmääräysten ja yleisesti hyväksytyjen käyttäytymistapojen noudattamista. Sotilaallinen järjestys tuo korkeakouluun yhtenäiset käyttäytymis- ja toimintamallit. Sotilaallinen järjestys sisältää myös esimiesaseman ja käskyvallan. Käskyvallaksi sanotaan oikeutta antaa toista henkilöä velvoittavia, henkilökohtaisia käskyjä ja määräyksiä.

Sotilaalliseen järjestykseen kuuluvat sotilaskäskyt eivät koske siviiliopiskelijoita. Heidän on kuitenkin tunnettava sotilaallinen järjestys käytännössä ja otettava se huomioon omassa toiminnassaan.

Maanpuolustuskorkeakouluun hyväksytyjen kadettien sekä puolustusvoimien, rajavartiolaitoksen tai puolustusministeriön virassa olevien opiskelijoiden on annettava kirjallinen sitoumus opintojen alkaessa siitä, että he palvelevat koulutustaan vastaavissa viroissa tietyn vähimmäisajan. Lisätietoa sitoumusajoista löytyy [Valintaoppaasta](#).

2.3 Tutkintotasoitista tietoa opiskelijoista

Perustutkinto-opiskelijat

Sotatieteiden kandidaatin tutkinto

[Sotatieteiden kandidaatin tutkinto](#) toimeenpannaan vuosittain. Vuosikursseja kutsutaan kadettikursseiksi ja kurssit erotetaan toisistaan juoksevalla numeroinnilla. Vuonna 2014 alkaa 101. kadettikurssi ja 84. merikadettikurssi. Opiskelijat palvelevat kadetin sotilasarvossa ja heitä kutsutaan kadeteiksi. He kuuluvat kantahenkilökuntaan, mutta eivät ole virkasuhteessa puolustusvoimiin. Sotilasvirkaan opiskeleviin kadetteihin sovelletaan sotilaskurinpitolakia ja -asetusta.

Kadettikurssilla aloittaa vuosittain noin 130–145 opiskelijaa. Kadettikursseja opiskelee Maanpuolustuskorkeakoulussa samanaikaisesti kolme: ensimmäinen, toinen ja kolmas vuosikurssi.

Upseerin virkaan vaadittavia sotatieteiden kandidaatin opintoja suorittavalla opiskelijalla on oikeus opetukseen, opinto- ja harjoitusvälineisiin, terveydenhuoltoon, majoitukseen, muonitukseen sekä vaatetukseen. Sotatieteiden kandidaatin tutkintoa suorittavalle opiskelijalle maksetaan kadetin päivärahaa. Kadetin päiväraha on sidoksissa valtion virkamiehen kokopäivärahaan. Ensimmäistä vuottaan opiskelevalle kadetille maksetaan kokopäivärahasta 46 %. Toista ja kolmatta vuotta opiskeleville kadeteille maksetaan 55 % päivärahasta.

Valmistuttuaan sotatieteiden kandidaatiksi upseeri nimitetään määräaikaiseen nuoremman upseerin virkaan ja hänet ylennetään luutnantiksi. Kandidaatti työskentelee joukko-osastossa kouluttajana vähintään 4 vuotta ja palaa sen jälkeen suorittamaan maisteriopintojaan.

Sotatieteiden maisterin tutkinto

[Sotatieteiden maisterin tutkinto](#) alkaa joka vuosi. Sotatieteiden maisterikurssille voi hakeutua sotatieteiden kandidaatti, jolla on maisterin tutkinnon opinto-oikeus. Vuosittainen kurssivahvuus on noin 100 opiskelijaa. Maisterikursseja opiskelee samanaikaisesti kaksi, lisäksi kolmas kurssi suorittaa ns. orientoivaa vaihetta.

Sotatieteiden maisterin tutkintoa suorittavalle opiskelijalle maksetaan palkkaa. Palkan suuruuden määrittää vuosittain Pääesikunta. Palkka määräytyy aloittavien opiskelijoiden keskimääräisestä vuosiansiosta. Palkan lisäksi maksetaan päivärahaa niin kuin virkaehtosopimus pitkistä kursseista määrittää. Opiskelijoilla on opiskelun aikana oikeus maksuttomaan opetukseen, opinto- ja harjoitusvälineisiin, terveydenhuoltoon sekä majoitukseen.

Suoritettuaan maisteriopintonsa opiskelija ylennetään kapteeniksi ja nimitetään vakinaiseen upseerin virkaan.

Myös siviilitaustaisten henkilöiden on mahdollista hakeutua opiskelemaan sotatieteiden maisteriksi. Sotatieteiden maisterin tutkinnon viranomaisyhteistyön koulutusohjelmaan voivat hakeutua soveltuvan ammattikorkeakoulututkinnon tai korkeakoulututkinnon suorittaneet. Opinnot ovat ilmaisia. Valitut opiskelijat opiskelevat tavanomaisin siviiliopiskelijan opintososiaalisin eduin ja asemassa. Heille ei makseta palkkaa tai päivärahaa eikä heille osoiteta asuntoa.

Jatkotutkinto-opiskelijat

YEK:n opiskelijat

Noin kolmannes upseereista valitaan jatkamaan [yleisesikuntaupseerikurssille](#) soveltuvuuden ja opintomenestyksen perusteella.

Yleisesikuntaupseerikurssi alkaa joka toinen vuosi. Yleisesikuntaupseerikurssin vahvuus on noin 80 opiskelijaa.

Tohtoriopiskelijat

Lisätietoja tohtorin tutkintoon hakeutumisesta löydät [täältä](#).

2.4. Opiskelijan vaikutusmahdollisuudet

Maanpuolustuskorkeakoulussa opiskelevalla opiskelijalla on lukuisia mahdollisuuksia vaikuttaa korkeakoulun suunnitteluun ja päätöksentekoon. Opiskelijat ovat itse nähneet tärkeimmiksi kanaviksi vaikuttaa suoraan kurssinjohtajalle annetun palautteen, muun opetuksesta annetun palautteen ja oppilaskuntatoiminnan kautta. Seuraaviin korkeakoulun neuvostoihin ja ryhmiin kuuluu opiskelijajäsen:

- tutkimusneuvosto,
- laadunvarmistuksen ohjausryhmä,
- opetusneuvosto,
- opettajaneuvostot ja
- opetuksen kehittämistyöryhmä.

Oppilaskunnat

[Oppilaskuntaan](#) voivat kuulua MPKK:n päätoimiset opiskelijat, mutta oppilaskunta voi hyväksyä jäsenikseen myös muita MPKK:n opiskelijoita. Oppilaskunnan tehtävänä on valita opiskelijoiden edustajat valmisteleviin ja neuvoa-antaviin monijäsenisiin hallintoelimiin sekä osallistua korkeakoulun muuhun toimintaan. Oppilaskunnan tehtävänä on myös toimia jäsentensä yhdyssiteenä ja edistää heidän yhteiskunnallisia, sosiaalisia ja henkisiä sekä opiskeluun ja opiskelijan asemaan yhteiskunnassa liittyviä pyrkimyksiään.

Maanpuolustuskorkeakoulun oppilaskunnalla on itsehallinto. Oppilaskunnan hallintoa varten on edustajisto ja hallitus. Oppilaskunnan hallinnosta määrätään tarkemmin oppilaskunnan säännöissä.

C TUTKIMUS

[Tutkimuksesta](#) vastaa tutkimusjohtaja. Tutkimus tuotetaan [ainelaitoksilla ja muissa yksiköissä](#).

Tutkimusaloista löydät lisätietoa [täältä](#).

3.1. Tutkimuksen johtaminen ja kehittäminen

Maanpuolustuskorkeakoulun tutkimustoiminta suunnitellaan yhdessä muun Puolustusvoimien tutkimustoiminnan kanssa.

Maanpuolustuskorkeakoulun tutkimusta ohjaavat Puolustusvoimien tutkimusohjelma - ja strategia sekä korkeakoulun [strategia](#).

Tutkimusta seurataan ja kehitetään tutkimusneuvostossa ja tutkimuksen laadunvarmistuksen ohjausryhmässä.

Tutkimuksen arvioinnit

Maanpuolustuskorkeakoulun tutkimusta arvioidaan ja kehitetään tutkimuksen arviointi- ja palautejärjestelmällä, jolla kerätään tietoa Maanpuolustuskorkeakoulun tutkimuksen laadusta ja tutkimusprosessin toimivuudesta. Tutkimusta arvioidaan Puolustusvoimien toiminnan ja resurssien seurannassa sekä MPKK:n itsearvioinnissa, jossa hyödynnetään myös ulkopuolisia (akateemisia) asiantuntijoita. Keskeisenä tarkastuspisteenä on vuotuinen tutkimuksen laadunvarmistuksen ohjausryhmän kokous (tutkimuksen LAVOR), jossa arvioidaan edellisen vuoden tutkimustehtävien toteumaa peilattuna suunnitelmaan sekä kerätään palautetta sekä toteuttajilta että tutkimuksen asiakkailta. Tässä kokouksessa tehdään myös tutkimustoiminnan kehittämisehdotukset tutkimusneuvostolle ja arvioidaan aiempien kehityssuunnitelmien toteumat sekä tarvittavat muutokset MPKK:n strategiaan tutkimuksen osalta.

Tutkimuksen arviointimenetelmiä ovat tutkimuksen seurantapalaute, mediaseuranta, viiteindeksitarkkailu sekä tutkimustoiminnan ulkopuoliset arvioinnit. Ainelaitoskohtaiset tutkimuksen arviointiraportit ovat julkisia ja ne saa kirjaamosta.

3.2 Tutkimuksen resurssit

Tutkimusala

Maanpuolustuskorkeakoulun tutkimusala vastaa tutkimusjohtajan johdolla ainelaitoksissa tehtävän tutkimuksen johtamisesta, kehittämisestä ja koordinoinnista, sekä varmistaa että tutkimus vastaa Puolustusvoimien tarpeita ja resursseja.

Tutkimustoimintaa rahoitetaan toimintamenoista tai ulkopuolisella rahoituksella.

Professorit ja dosentit

[Professorit ja sotilasprofessorit](#) edustavat MPKK:lla ja koko puolustusvoimissa oman tieteenalansa ylintä osaamista. Tutkimuksen ja opetuksen lisäksi professoreilla ja sotilasprofessoreilla on keskeinen rooli asiantuntijoina niin puolustushallinnon kuin koko yhteiskunnankin tarpeisiin.

Ainelaitosten dosentit toimivat etenkin opetuksessa, mutta harjoittavat myös jossakin määrin tutkimustoimintaa laventaen näin korkeakoulun tieteellistä osaamista. Lisäksi dosentit ohjaavat ja tarkastavat tutkimus- ja diplomitoita sekä osallistuvat yhteiskunnalliseen vuorovaikutukseen toimimalla asiantuntijoina niin puolustusvoimien sisällä kuin yhteiskunnan tarpeissa.

[Dosentteja](#) on noin 70 kpl. Maanpuolustuskorkeakoulun tekemän linjauksen mukaisesti dosenttiniimitykset ovat määräaikaaisia, 5 vuotta kerrallaan, ja ne uusitaan, mikäli dosentuurille on edelleen tarvetta.

D YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAMINEN

Yhteiskunnallisesta vaikuttamisesta vastaa yhteiskunta- ja kansainvälisten suhteiden johtaja.

Yhteiskunnallinen vaikuttaminen syntyy korkeakoulun toiminnan tuloksena korkeakoulusta valmistuneiden siirtyessä työelämään, tutkimuksen vaikuttavuutena sekä myös esimerkiksi sotatieteellisen kirjaston palvelutarjonnalla, Sotamuseon toiminnalla ja siviiliyhteiskunnan edustajille tarjottavan koulutuksen lopputuotteena.

Korkeakoulu vaikuttaa puolustusvoimien johtoryhmissä ja pitää aktiivisesti yhteyttä puolustushaarojen esikuntiin. Lisäksi vaikutetaan myös korkeakoulujen yhteistyöelimissä erityisesti pääkaupunkiseudulla. Yhteiskunnallisen vaikuttamisen foorumeista tärkein on Maanpuolustuskorkeakoulun neuvottelukunta.

4.1. Yhteiskunnallisen vaikuttamisen johtaminen ja kehittäminen

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kehittämisryhmä toimii yhteiskunta- ja kansainvälisten suhteiden johtajan tukena yhteiskunnallisen vaikuttamisen suunnittelussa ja kehittämisessä.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kehittämisryhmän tehtävänä on tukea yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kehittämistä ja strategista suunnittelua, tukea korkeakoulun johtoa yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kehittämiseen liittyvissä asioissa sekä muissa yliopistoissa ja korkeakouluissa tapahtuvan yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kehittämisen seuraaminen.

4.2 Seminaaritoiminta

Maanpuolustuskorkeakoulu järjestää noin joka toinen vuosi [Sotatieteiden päivät](#) yhteistyössä [Suomen Sotatieteellisen Seuran](#) kanssa. Yleisölle avoin Sotatieteiden päivät tarjoaa yleiskatsauksen ajankohtaisiin sotatieteellisiin näkökulmiin sekä alan tärkeimpiin kansainvälisiin ja kansallisiin vaikuttajiin. Kaksipäiväisen tapahtuman toisena päivänä jatketaan tutustumista sotatieteisiin pienemmissä seminaariryhmissä, joissa käsitellään tutkimuksen painopistealueiden mukaisia teemoja. Sotatieteiden päivät mahdollistavat suhdetoiminnan ja yliopistojen välisen yhteistyön tiivistämisen. Seminaarin kautta myös Puolustusvoimien ulkopuolinen yleisö voi saada ainutlaatuisen kuvan korkeakoulun keskeisestä funktiosta sotatieteiden tutkimuslaitoksena.

Nuoret, arvot ja maanpuolustus -hankkeen arvoseminaari järjestetään vuosittain vaihtuvalla teemalla. Seminaarin järjestävät [Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos](#), [Poliisiammattikorkeakoulu](#), [Kadettikunta](#) ja [Reserviupseeriliitto](#). Seminaari on suunnattu ensisijaisesti järjestävien tahojen jäsenille ja yhteistyökumppaneille. Lisäksi [Sotataidon laitos](#) järjestää vuosittain suosittua Suomenlinna - kutsuseminaarin.

4.3. Asiantuntijoiden asettaminen tiedotusvälineiden käyttöön

[Viestintäala](#) koordinoi tiedotusvälineiden yhteydenottoja ja tieto- sekä asiantuntijapyyntöjä.

4.4 Akateemiset asiantuntijatehtävät

Maanpuolustuskorkeakoulu antaa akateemisia asiantuntijalausuntoja erilaisiin tarkoituksiin. Esimerkiksi muiden yliopistojen väitöskirjojen esitarkastukset, vastaväitökset, professorien kelpoisuusarvioinnit ja tutkimustoiminnan tieteelliset arvioinnit kuuluvat tähän tehtäväkenttään. Professorit löydät [täältä](#).

4.5 Julkaisutoiminta

Lisätietoa tieteellisistä julkaistuista löydät [täältä](#).

4.6 Yhteiskunnallisen vaikuttamisen resurssit

Yhteiskunta- ja kansainvälisten suhteiden johtaja kuuluu korkeakoulun ylimpään johtoon.

Yhteiskunnallisen vaikuttamisen tärkein tukipalvelu on viestintä. Viestintää vaativat yhteiskunnallisen vaikuttamisen toimenpiteet toteuttaa käytännössä usein [viestintäala](#) yhteistyössä ainelaitosten asiantuntijoiden kanssa.

[Maanpuolustuskursseilla](#), [Puolustusvoimien kansainvälisen keskuksella](#), [Sotamuseolla](#) ja [Kirjastolla](#) toiminnalla on merkittävää yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

E TUKIPALVELUT

Korkeakoulun tukipalvelut tuotetaan esikunnassa, Puolustusvoimien keskitetyissä palveluissa tai Opintoasianosastolla.

Esikunta vastaa seuraavien tukipalveluiden tuottamista:

- Strategialähtöinen suunnittelu ja ohjaus
- [Laadunvarmistus](#)
- Tiedonhallinta
- Asianhallinta
- Tieto- ja tutkijapalvelu
- Henkilöstöpalvelut
- Talouspalvelut
- Viestintä
- Organisaatioturvallisuus
- Operatiivinen suunnittelu
- Tila- ja materiaalihallinta
- Tietohallinto
- Kirkolliset asiat

Opintoasianosasto vastaa seuraavien tukipalveluiden tuottamisesta:

- Hakijapalvelut, opiskelijavalinnat ja rekrytointi
- Opintohallinto
- Opiskelijapalvelut

Korkeakoulun [kirjasto](#) vastaa kirjasto- ja tietopalveluista.

Johtamisen ja sotilaspedagogiikan vastaa seuraavien tukipalveluiden tuottamisesta:

- Oikeudelliset asiat
- Kielenhuolto
- Fyysinen toimintakyky

[Kielikeskus](#) vastaa kielipalveluista.

Löydät korkeakoulun kirjaamon, opintoasianosaston, kirjasto, kielikeskuksen ja ainelaitosten yhteystiedot [täältä](#).